

Číslo: 6094-5000/2017
Bratislava: 23. 03. 2017

Listom z 20. februára 2017, doručeným 27. februára 2017, ste sa obrátili na Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“) so žiadosťou o metodické usmernenie k zákonu č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“ alebo „zákon“) v súvislosti s výkonom finančnej kontroly vykonávanej podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“).

Uvádzate, cit.:

„Mestské zastupiteľstvo v Stupave odmieta rozpočtovať v rozpočte na bežné obdobie plnú výšku nákladov na obstarávanie tovarov a služieb, najmä v stavebnej oblasti pri úpravách a údržbe majetku, resp. pri realizovaní investičných projektov a vynakladaní kapitálových výdavkov. Prevláda totiž názor, že ak bude v rozpočte schválený výdavok len v čiastočnej výške (napr. max. 50 % krytie), pri predkladaní ponúk v rámci verejného obstarávania mesto docieli nižšiu sumu, nakoľko predkladateľ ponuky nebude mať údaje informáciu, aká je výška vyhradených zdrojov, ktoré má mesto na projekt alebo výdavok v skutočnosti vyhradené.

Nakoľko je však mestský úrad viazaný povinnosťou výkonu finančnej kontroly aj pri verejnom obstarávaní, v súvislosti so začínajúcou vyššie uvedenou aplikačnou praxou presadzovanou mestským zastupiteľstvom v Stupave, vyvstávajú vedeniu mesta a zamestnancom mestského úradu viaceré otázky.

V zmysle metodického usmernenia č. MF/010871/2016 – 1411 k finančnej kontrole vykonávanej podľa zákona o finančnej kontrole, vydaného sekciou auditu a kontroly Ministerstva financií SR, je finančná kontrola charakterizovaná ako súhrn činností zabezpečujúcich overovanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti finančných operácií alebo ich častí pred ich uskutočnením, v ich priebehu a až do ich konečného vysporiadania, zúčtovania, dosiahnutia a udržania výsledkov a cieľov finančných operácií alebo ich častí. Finančná operácia sa delí na časti, nakoľko zvyčajne prebieha v niekoľkých fázach. Začína už prípravou (napr. rozhodovanie o jej uskutočnení), ...

Orgán verejnej správy overuje finančnou kontrolou súlad finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole, ktorými sú napr. rozpočet orgánu verejnej správy, zmluvy uzatvorené orgánom verejnej správy, rozhodnutia vydané na základe osobitných predpisov, vnútorné predpisy alebo iné podmienky poskytnutia verejných financií, t. j. pri verejnom obstarávaní kontroluje najmä súlad s rozpočtom a dodržanie zákona o verejnom obstarávaní.

Mesto Stupava doteraz stanovovalo predpokladanú hodnotu zákazky pre verejné obstarávanie na základe predbežných odhadov ceny služby, odborných posudkov a stanovísk. V zmysle interných predpisov, ako aj platnej legislatívy určenej pre územnú samosprávu, môže mesto vstúpiť len do takého záväzku, ktorý je rozpočtovaný. Pri postupe mestského zastupiteľstva v Stupave rozpočtovať výdavky na tovary a služby len v minimálnej výške to

znamená, že aj mesto môže vstúpiť len do takého záväzku, ktorý je rozpočtovo krytý, pričom záväzkom sa chápe aj výstup z verejného obstarávania, resp. samotný proces verejného obstarávania.

Zároveň však metodické usmernenie MF SR uvádza: "... Pokiaľ napr. na príslušnú investičnú akciu nie je v rozpočte orgánu verejnej správy dostatočné množstvo rozpočtových prostriedkov, orgán verejnej správy môže vykonať zmeny rozpočtu v priebehu rozpočtového roka príslušným rozpočtovým opatrením, resp. zabezpečiť schválenie presunu rozpočtových prostriedkov s podmienkou, že po ukončení verejného obstarávania zabezpečí dostatok verejných financií v rámci rozpočtu orgánu verejnej správy na zabezpečenie príslušnej investičnej akcie.

Vo väzbe na uvedené metodické usmernenie si Vás dovoľujeme požiadať o metodické usmernenie týkajúce sa stanovenia predpokladanej hodnoty zákazky (PHZ). Ako má mesto určiť predpokladanú hodnotu zákazky – podľa predbežných odborných odhadov alebo na základe sumy uvedenej v rozpočte na obstarávaný tovar alebo službu? Je možné prerušiť proces verejného obstarávania, pokiaľ mesto nezabezpečí rozpočtové krytie? Ako sa dá zrušiť verejné obstarávanie vykonané prostredníctvom elektronického kontrakčného systému, ak by bolo realizované bez rozpočtového krytia? Môže úrad vyvodiť voči mestu Stupava dôsledky v prípade, ak by PHZ bola určená len na základe poslancami určenej sumy projektu v rozpočte? Môže mesto Stupava vstúpiť do procesu verejného obstarávania bez rozpočtového krytia? Ako by úrad posudzoval hospodárnosť a efektívnosť takéhoto procesu verejného obstarávania – vo väzbe na reálnu predpokladanú hodnotu zákazky alebo vo väzbe na sumu v rozpočte? "

Na základe vyššie uvedeného opisu veci Vám poskytujeme nasledovné metodické usmernenie.

- A. Ako má mesto určiť predpokladanú hodnotu zákazky – podľa predbežných odborných odhadov alebo na základe sumy uvedenej v rozpočte na obstarávaný tovar alebo službu?

Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, verejný obstarávateľ určí predpokladanú hodnotu zákazky na základe údajov a informácií o zákazkách na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky. Ak nemá verejný obstarávateľ údaje podľa predchádzajúcej vety k dispozícii, určí predpokladanú hodnotu na základe údajov získaných prieskumom trhu s požadovaným plnením alebo na základe údajov získaných iným vhodným spôsobom.

Rozpočet je nástrojom na hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami, nie základom pre určovanie predpokladanej hodnoty zákazky vo verejnom obstarávaní. Stanovenie sumy v rozpočte na určitú zákazku nie je údajom, či informáciou o zákazkách na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky, je to určenie sumy, ktorá je vyčlenená na financovanie plánovanej zákazky/zákaziek. Nejde ani o údaj získaný iným vhodným spôsobom; tým je relevantný údaj pre určenie predpokladanej hodnoty zákazky získaný iným spôsobom ako sa v zákone o verejnom obstarávaní výslovne uvádza, pričom spôsob jeho získania sa bude odvíjať predovšetkým od charakteru predmetu zákazky a dostupnosti informácií o jeho hodnote alebo o hodnote jeho častí.

B. Je možné prerušiť proces verejného obstarávania, pokiaľ mesto nezabezpečí rozpočtové krytie?

Zákon o verejnom obstarávaní neupravuje otázky zabezpečenia si zdrojov financovania zákazky, a teda ani otázku rozpočtového krytia zákazky, či otázku prerušenia procesu verejného obstarávania za účelom zabezpečenia rozpočtového krytia zákazky; zabezpečenie si dostatočných prostriedkov na realizáciu zákazky je záležitosťou verejných obstarávateľov.

C. Ako sa dá zrušiť verejné obstarávanie vykonané prostredníctvom elektronického kontrakčného systému, ak by bolo realizované bez rozpočtového krytia?

Elektronické trhovisko neumožňuje zrušenie postupu zadávania zákazky; do úvahy následne prichádza len dohoda o zrušení zmluvy alebo odstúpenie od zmluvy, ak pre to existujú právne dôvody vyplývajúce zo zmluvy, či z obchodných podmienok elektronického trhoviska.

D. Môže úrad vyvodiť voči mestu Stupava dôsledky v prípade, ak by PHZ bola určená len na základe poslancami určenej sumy projektu v rozpočte?

Pravdepodobne áno. V zásade bude závisieť od vplyvu takého určenia PHZ na proces verejného obstarávania.

E. Môže mesto Stupava vstúpiť do procesu verejného obstarávania bez rozpočtového krytia?

Vid' odpoveď na otázku B.

F. Ako by úrad posudzoval hospodárnosť a efektívnosť takéhoto procesu verejného obstarávania – vo väzbe na reálnu predpokladanú hodnotu zákazky alebo vo väzbe na sumu v rozpočte?

Podľa ustanovenia § 147 zákona o verejnom obstarávaní úrad metodicky usmerňuje účastníkov procesu verejného obstarávania. Úrad v rámci metodického usmerňovania nerieši hypotetické otázky, ani neposudzuje súlad určitej jednostranne popísanej situácie, či jednostranného tvrdenia so zákonom o verejnom obstarávaní. Je tomu tak z dôvodu, že by tým úrad mohol prejudikovať svoje budúce možné rozhodnutia a samotné posudzovanie by vykonával na základe nedostatočných, jednostranných informácií, t. j. bez kompletnej spisovej dokumentácie.